

УДК 637.12.04/07

Сидоренко А.І., вихованка ДВ МАН України

Науковий керівник: Коломбар Т.М., к. б. н., доц. каф. зоології та екології ДНУ імені Олеса Гончара

(Дніпропетровський національний університет імені Олеса Гончара; Дніпропетровське відділення Малої академії наук України; Комунальний заклад освіти «Науковий медичний ліцей «Дніпро» Дніпропетровської обласної ради», м. Дніпро, Україна)

ШКІДЛИВІ НАСЛІДКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФАЛЬСИФІКОВАНОГО МОЛОКА НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Коров'яче молоко дуже корисне. До його складу входить багато важливих для організму речовин: білки, вітаміни, мінерали, жири.

Проте завжди існує можливість натрапити на «підробку молока», що може зашкодити організму людини. Шкода від несправжнього молока може бути різною, починаючи з алергії на складові «молока», закінчуючи хворобами, спричиненими наявністю бактерій, які могли потрапити до підробки через антисанітарні умови при його виробництві.

В основному у несправжнє молоко додається: вода, крохмаль, сечовина, синтетичні засоби, цукор тощо. В таблиці 1 наведені дані щодо шкоди цих речовин при потраплянні їх в молоко.

Таблиця 1

Речовини та шкода від них у фальсифікованому молоці

Речовина	Шкода від речовини при потрапляння в молоко
Вода	Вода знижує харчову цінність молока. Крім того, якщо вода забруднена, це може призвести до таких захворювань, як <u>холера, тиф, менінгіт, поліомієліт, гепатит А</u> тощо. Забруднена вода також може містити пестициди та важкі метали, шкідливі для людини.
Перекис водню	Його додають до молока як консервант з метою <u>збільшення терміну зберігання молока</u> . Однак це небезпечна хімічна речовина для внутрішнього вживання та викликає <u>ниркову недостатність</u> .
Крохмаль	Крохмаль додають до молока, щоб збільшити вміст сухої речовини. Велика кількість крохмалю <u>викликає діарею</u> через несприятливий вплив неперетравленого крохмалю в товстій кишці.
Сечовина	Сечовина додається в молоко як консервант. Сечовина, як правило, додається при виготовленні синтетичного молока для збільшення вмісту небілкового азоту. Він також додає в'язкість молоку, створюючи відчуття густоти молока. <u>Викликає блювоту, нудоту і гастрит, може завдавати шкоди серцю, ниркам та печінці.</u>
Цукор	Столовий цукор додають до молока, щоб збільшити вміст вуглеводів у молоці, і, таким чином, щільність (вміст сухої речовини, а не жиру) молока буде збільшена, і це зробить молоко густішим.

Антисанітарні умови можуть бути причиною потрапляння до молока пестицидів, важких металів, миш'яку, антибіотиків тощо.

Пестициди потрапляють до молока через корм корів. Пестициди в молоці можуть стати причиною розвитку хвороби Паркінсона.

Антибіотики у молоці провокують виникнення алергічних реакцій та резистентність до деяких видів антибіотиків.

Серед важких металів найбільше з кормів у молоко трансформується кадмій. Найнебезпечнішим джерелом підвищеного вмісту кадмію і свинцю – корми рослинного походження. Токсичний вплив важких металів в організмі реалізується повільно. При завищеному вмісті цих елементів можуть виникнути імунодефіцитний стан і токсикоз.

Вважаємо запотрібним звернути увагу суспільства на те, що яскравим прикладом продажу несертифікованого товару може слугувати стихійна торгівля. Зазвичай рановранці вишукується велика черга за «натуральним» молоком. Але молоко в таких торговельних точках майже завжди сумнівної якості, як і будь-яка кисломолочна продукція. Люди можуть роками пити неякісне молоко, шкодячи своєму здоров'ю. Тож купівля молока на стихійному ринку – це свого роду лотерея, яка може коштувати людині здоров'я чи навіть життя.

Для покращення ситуації необхідно посилити заходи з боротьби з фальсифікатом молока, більш активно проводити роз'яснювальну роботу серед споживачів молока щодо можливої шкоди при купівлі продукції в місцях не придатних для торгівлі харчовими продуктами.

Перелік посилань

1. Kamthania M, Saxena J. Saxena K. and Sharma D.K. (2014): Milk Adulteration: Methods of Detection & Remedial Measures. National Conference on Synergetic Trends in engineering and Technology (STET-2014) International Journal of Engineering and Technical Research
2. Kumar R, Singh DK, Chawla NK. (1998): Adulteration/contamination of milk demystified.
3. Sharma R., Rajput Y. S., Barui A. K., & N., L. N. (2012)a: Detection of adulterants in milk, A laboratory manual. In N. D. R. Institute (Ed.). 4.Arvind et al., 2012
5. О. П. Чагаровський, Н. А. Ткаченко, Т. А. Лисогор Фальсифікація молока. Методи визначення. Практичні рекомендації.